

Komentari Hrvatskog Telekoma d.d. na prijedlog Plana numeriranja

Zagreb, 12. prosinca 2012. godine

Slijedom javne rasprave o prijedlogu Plana numeriranja (dalje: Prijedlog Plana) koju je Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje: HAKOM) otvorila 28. studenog 2012. godine, Hrvatski Telekom d.d. (dalje: HT) ovim putem podnosi svoje komentare na Prijedlog Plana.

S obzirom na značajne izmjene koje se predlažu Prijedlogom Plana smatramo kako je HAKOM uz objavljeni prijedlog trebao objaviti i pripadajuće obrazloženje predloženih izmjena sukladno članku 22. stavku 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama.

Također, kako se Prijedlogom Plana značajnije mijenja Plan numeriranja, te se uvode novi rasponi i svrhe korištenja numeracije, odnosno predlaže se izmjena i regulacija kratkih kodova za SMS i MMS usluge, smatramo kako je predviđeni minimalni rok trajanja javne rasprave neprimjereno kratak za predmetnu javnu raspravu.

Provođenje svih potrebnih izmjena sukladno Prijedlogu Plana zahtijevalo bi ulaganje značajnih napora od strane svih operatora, pružatelja usluga i ostalih korisnika sekundarno dodijeljenih brojeva, te bi imalo izravan utjecaj i na korisnike (pozivatelje) usluga s obzirom da bi predložene izmjene imale izravan negativan utjecaj na zadovoljstvo korisnika u slučaju izmjena brojeva i kratkih kodova koji su korisnicima već dobro poznati. Sve navedeno rezultiralo bi i značajnim financijskih opterećenjem za operatore, pružatelje usluga i korisnike sekundarno dodijeljenih brojeva i kodova, a da prethodno nije provedena detaljnija analiza da li su sve predložene promjene nužne, u kojem rokovima bi provedba pojedine izmjene bila moguća, te da li bi pojedina predložena izmjena bila opravdana s obzirom na moguće troškove i utjecaj na krajnje korisnike.

Stoga molimo HAKOM da prije donošenja novog Plana numeriranja omogući održavanje sastanaka na kojem bi se obrazložile i raspravile pojedine predložene izmjene, kako bi se omogućilo po potrebi dostavljanje i dodatnih komentara i prijedloga.

1. Međunarodni broj

- Iako su uloženi značajni naponi, do završetka ove javne rasprave nismo uspjeli dobiti konačnu potvrdu od strane dobavljača da li je u svim sustavima HT-a moguće podržati trinaestoznamenkastu duljinu međunarodnog broja. Stoga ćemo naknadno dostaviti informaciju da li predložena promjena može biti podržana od strane HT-a, te ukoliko to u ovom trenutku nije moguće, koji bi mogli biti realni rokovi u kojem bi predloženo bilo moguće podržati.
- Ukoliko bi se utvrdilo postojanje mogućnosti za implementaciju trinaestoznamenkaste duljine međunarodnog broja želimo skrenuti pažnju na sljedeće. U Prijedlogu Plana predlaže se da duljina međunarodnog broja u Republici Hrvatskoj iznosi trinaest znamenaka, umjesto dvanaest znamenaka kako je to sada određeno. Međutim u daljnjem tekstu Prijedloga Plana navodi se kako je međunarodne brojeve dulje od dvanaest znamenaka moguće upotrebljavati samo uz prethodno odobrenje HAKOM-a, što je nepromijenjeno u odnosu na trenutno važeći Plan numeriranja.

Stoga molimo pojašnjenje da li je omaškom ostalo navedeno kako je međunarodne brojeve dulje od dvanaest znamenaka moguće upotrebljavati samo uz prethodno odobrenje HAKOM-a. Ukoliko se ne radi o omašci molimo detaljnije pojašnjenje koja bi bila svrha predložene izmjene vezano uz predloženu duljinu međunarodnog broja od trinaest znamenaka, ako se takvi brojevi i dalje mogu upotrebljavati samo uz prethodno odobrenje.

Pri tome, skrećemo pozornost kako je, na primjer, u članku 2. Prijedloga Plana usklađena novo određena duljina nacionalnog broja, te iznimka u kojim slučajevima je potrebno pribaviti prethodno odobrenje HAKOM-a (u oba slučaja je navedeno deset znamenaka).

- Također, s obzirom kako su temeljem Prijedloga Plana moguće različite duljine međunarodnog broja, pri čemu trinaest znamenaka predstavlja najveću duljinu, smatramo kako bi druga rečenica u ovom članku Prijedloga Plana trebala glasniti:

„Duljina međunarodnog broja u Republici Hrvatskoj iznosi najviše trinaest znamenaka.“

Navedena izmjena je u skladu i sa navedenim u članku 2. Prijedloga Plana gdje je navedeno kako duljina nacionalnog broja u Republici Hrvatskoj iznosi najviše deset znamenaka.

2.1.1. Nacionalni broj u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži

- U članku 2.1.1. Prijedloga Plana na više mjesta se navodi pojam „*područni kod*“, iako je Prijedlogom Plana definirano kako se nacionalni broj u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži sastoji od nacionalnog odredišnog koda i pretplatničkog broja.

Stoga pretpostavljamo kako se u Prijedlogu Plana omaškom navodi pojam „*područni kod*“ te da bi bilo ispravno umjesto njega koristiti pojam „*nacionalni odredišni kod*“.

2.2.1. Nacionalni broj u pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži

- Skrećemo pažnju kako je u Tablici 1. Prijedloga Plana predviđeno za M2M usluge korištenje četveroznamenkastog NDC-a 93xx uz duljinu nacionalnog broja od deset znamenaka. Takva struktura brojeva za M2M usluge nije u skladu sa navedenim u ovom članku 2.2.1. gdje nije predviđena duljina broja veća od devet znamenaka, odnosno u slučaju korištenja pristupnog koda od četiri znamenke određeno je kako duljina pretplatničkog broja iznosi pet znamenaka.

Detaljnije komentare vezano uz raspon brojeva za M2M usluge navodimo u dijelu koji se odnosi na Tablicu 1. Prijedloga Plana.

- Nadalje, u ovom članku se koristi pojam „*pristupni kod*“, iako se prethodno definiralo kako se nacionalni broj u pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži sastoji od nacionalnog odredišnog koda i pretplatničkog boja. Stoga pretpostavljamo kako je pojam „*pristupni kod*“ omaškom preuzet iz važećeg Plana numeriranja gdje je člankom 2.2. bilo definirano kako se nacionalni broj u pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži sastoji od pristupnog koda i pretplatničkog broja.

S obzirom na pojmove korištene u Prijedlogu Plana, te u prvoj rečenici članka 2.2.1. Prijedloga Plana pretpostavljamo da bi pojam „*pristupni kod*“ trebalo zamijeniti pojmom „*nacionalni odredišni kod*“.

2.2.2. Nacionalni broj za usluge s posebnom tarifom

- U članku 2.2.2. Prijedloga Plana navodi se kako duljina nacionalnog odredišnog koda (dalje: NDC) iznosi dvije znamenke, dok se tablici 1. Prijedloga Plana za usluge humanitarnog karaktera navodi se da je NDC 609.

Stoga smatramo kako je u članku 2.2.2. Prijedloga Plana potrebno definirati kako duljina nacionalnog odredišnog koda može iznositi i tri znamenke, ili je potrebno dodati rečenicu:

„U slučaju usluga humanitarnog karaktera prva znamenka pretplatničkog broja je 9.“

2.2.5. Nacionalni broj za usluge pristupa internetu

- U članku 2.2.5. Prijedloga Plana izostavljena je rečenica kojom se definira duljina pretplatničkog broja. Slijedom navedenog u Tablici 1. Prijedloga Plana, u članak 2.2.5. predlažemo dodati sljedeću rečenicu:

„Duljina pretplatničkog broja za usluge pristupa internetu iznosi šest znamenaka.“

2.2.5. Nacionalni broj za usluge osobnog broja

- U članku 2.2.6. Prijedloga Plana izostavljena je rečenica kojom se definira duljina pretplatničkog broja. Slijedom navedenog u Tablici 1. Prijedloga Plana, u članak 2.2.6. predlažemo dodati sljedeću rečenicu:

„Duljina pretplatničkog broja za usluge osobnog broja iznosi šest znamenaka.“

3.1. Kratki kodovi za govorne usluge

- U trećem stavku članka 3.1. Prijedloga Plana definirane su usluge (usluge vremenske prognoze, buđenja, informacije o pretplatnicima, prometne informacije, usluge informacija o javnom prijevozu, medicinske pomoći) koje je moguće pružiti putem kratkih kodova. Međutim, kako bi se ostavila mogućnost i za korištenje drugih usluga koje se već pružaju putem ovih kratkih kodova, odnosno kako bi se izbjegle dvojbe da li pojedine usluge spadaju pod navedene usluge (npr. mogu li se brojevi taxi službi smatrati prometnim informacijama ili uslugama informacija o javnom prijevozu), smatramo kako bi se prva rečenica u trećem stavku članka 3.1. Prijedloga Plana trebala izmijeniti na način da glasi:

„Putem kratkih kodova koji se dodjeljuju po formuli: 1ABCD, gdje su: A=2,4,6,7,8 i B,C,D=0,...,9, moguće je pružiti usluge kao što su na primjer usluge vremenske prognoze, buđenja, informacija o pretplatnicima, prometnih informacija, usluge informacija o javnom prijevozu, medicinske pomoći i slično.“

Smatramo kako se na taj način korištenje kratkih kodova ne bi nepotrebno ograničilo samo na usko određenu vrstu usluga, a što bi istovremeno potencijalno moglo dovesti i do sporova da li je za pojedinu uslugu opravdano o(ne)mogućeno korištenje kratkog koda.

Osim toga, smatramo kako bi se ovakvi kratki kodovi mogli koristiti i za potrebe raznih građanskih inicijativa (udruge potrošača i sl.), lokalnih zajednica (informacije od značaja za lokalnu zajednicu), te potrebe samih operatora.

- U slučaju ukoliko se ne bi prihvatio prethodni prijedlog izmjene ovog članka Prijedloga Plana, te bi bile potrebno sadašnje korisnike kratkih kodova migrirati na neku drugu numeraciju (na primjer na

nacionalne brojeve za usluge s posebnom tarifom), rok za takvu migraciju ne bi smio biti prije 31. prosinca 2013. godine.

- Dodatno, mišljenja smo kako bi bilo poželjno i u slučaju kratkih kodova (1ABCD) napraviti podjelu raspona kodova, na temelju druge znamenke kratkog koda (A), a prema kategoriji pojedine usluge (na način kako je to na primjer učinjeno kod nacionalnih brojeva za usluge s posebnom tarifom).

3.3. Kratki kodovi za SMS/MMS usluge

- U stavku 2. ovog članka Prijedloga Plana navodi se kako se za usluge s posebnom tarifom dodjeljuju šestoznamenasti kodovi, dok je u tablici 3. Prijedloga Plana navedeno kako je u slučaju nagradnih igara duljina kratkog koda pet znamenki.

Vežano uz prijedlog promjene duljine kratkih kodova za SMS i MMS usluge sa sadašnjih pet znamenaka na šest znamenaka skrećemo pažnju na činjenicu kako postojeći sustavi HT-a ne podržavaju šestoznamenastu numeraciju za kratke kodove koji bi se koristili za MMS usluge.

Stoga tražimo da se duljina kratkih kodova za MMS usluge zadrži na 5 znamenaka. S obzirom da na tržištu ne postoji veći interes za kratke kodove koji bi se koristili za MMS usluge smatramo kako niti zbog mogućeg ograničenja raspoloživih kratkih kodova nije potrebno uvoditi dulje kratke kodove za MMS usluge.

Omogućavanje implementacije šestoznamenastih kratkih kodova za MMS usluge značilo bi potrebu nabavke nove MMS platforme, a što s obzirom na trenutno nepostojanje interesa za MMS uslugama ne bi bilo opravdano.

Slijedom svega prethodno navedenog predlažemo da stavak 2. Prijedloga Plana glasi:

„Za usluge s posebnom tarifom dodjeljuju se šestoznamenasti kodovi gdje druga znamenka određuje vrstu usluge sukladno Planu numeriranja, osim u slučaju MMS usluga i nagradnih igara za koje se dodjeljuju peteroznamenasti kodovi.“

- Također željeli bismo ukazati i na činjenicu kako je uvođenjem minimalno šestoznamenaste numeracije za SMS i MMS usluge upitno korištenje pojma kratki kod s obzirom da šest znamenki već predstavlja duljinu pretplatničkog broja.

Stoga molimo da se još jednom razmotri postoji li potreba da se zaista povećava duljina kratkih kodova, koji time postaju manje atraktivni za pružatelje i korisnike SMS i MMS usluga, odnosno opravdanost korištenja pojma „*kratki kod*“ u slučaju predloženog povećanja duljine.

- Vežano uz predloženi raspon kratkih kodova za SMS i MMS usluge koji bi operatori koristili za usluge isključivo u vlastitoj mreži i to za usluge koje su dostupne isključivo korisnicima tog operatora (usluga podrške korisnicima i aktivacije dodatnih usluga), smatramo kako se isto ne bi trebalo primjenjivati na kratke kodove koji su već u uporabi i koji ne ulaze u druge raspone za koje je definirana određena svrha korištenja.

Stoga predlažemo da se na kraju stavka 3, članak 3.3. Prijedloga Plana doda sljedeća rečenica:

„Kratki kodovi za navedene usluge koji su u uporabi prije stupanja na snagu ovog Plana operatori mogu nastaviti koristiti, ukoliko se takvi kratki kodovi ne preklapaju sa rasponima koji su definirani za druge vrste usluga.“

Navedeni prijedlog smatramo opravdanim i nužnim s obzirom da u navedenom slučaju ne bi dolazilo do preklapanja sa kratkim kodovima koji bi se koristili za druge usluge, a ne bi došlo ni do promjene postojećih kratkih kodova, koji su već dobro poznati i prihvaćeni od krajnjih korisnika.

- U stavku 3. ovog članka Prijedloga Plana navodi se kako unutar raspona kratkih kodova koji se koriste isključivo u vlastitoj mreži operatora i to za usluge koju su dostupne isključivo korisnicima tog operatora druga, treća i četvrta znamenka ovise o NDC-u kojeg operator koristi. S obzirom na navedeno molimo Vas pojašnjenje i konkretne primjere na koji način bi se kratki kod formirao u slučaju dvoznamenkastog, troznamenkastog i četveroznamenkastog NDC-a.

Tablica 1. Nacionalni brojevi

- Smatramo kako je prikaz NDC-a za usluge humanitarnog karaktera u Tablici 1 potrebno uskladiti sa navedenim u komentaru na članak 2.2.2. Prijedloga Plana.

Navedeni prikaz u Tablici 1. može ostati ukoliko se u članku 2.2.2. Prijedloga plana definira mogućnost troznamenkastog NDC-a. Ukoliko bi se međutim zadržao postojeći prijedlog isključivo dvoznamenkastog NDC-a, tada bi redak sa NDC-om 609 trebalo brisati, uz eventualnu dodatnu informaciju u retku za NDC 60 kako je u slučaju usluga humanitarnog karaktera prva znamenka pretplatničkog broja 9.

- U dijelu NDC-ova koji počinju sa „9“ smatramo kako je u poljima dodatne informacije potrebno brisati naziv operatora korisnika tog NDC-a.

Smatramo kako Plan numeriranja treba općenito definirati koja numeracija i na koji način se može koristiti za pojedine usluge, bez ulaženja u detalje da li je ta numeracija već dodijeljena i kome. Za informaciju o tome da li je pojedina numeracija već dodijeljena i kojem operatoru trebala bi se koristiti zasebna baza podataka, a koje je već i sada dostupna putem službenih internetskih stranica HAKOM-a.

Osim toga, navedeno u Prijedlogu Plana može se razumjeti i na način da ako je neki NDC dodijeljen nekom operatoru to je obvezno za primjenu svima, a što bi dovelo u pitanje mogućnost pružanja usluge prenosivosti broja.

Ukoliko bi se zadržao predloženi prikaz, sa svakom dodjelom ili izmjenom vezano uz dodjelu pojedinog NDC-a trebao bi se mijenjati i Plan numeriranja.

Dodatno napominjemo kako je HT podnio zahtjev za dodjelu 97 NDC-a, ali uz dodjelu određenih blokova brojeva od 100.000 brojeva sukladno važećim Pravilnicima o dodjeli adresa i brojeva. Drugim riječima HT nije tražio dodjelu četiri troznamenkasta NDC-a (970, 976, 977, 979), a kako je navedeno u Tablici 1.

Napominjemo kako se Planom numeriranja ne mogu ugroziti zajamčena prava koja proizlaze iz Pravilnika o dodjeli adresa i brojeva, odnosno odluka o dodjeli adresa i brojeva, odnosno da se operatore, u ovom slučaju HT, potencijalno dovodi u lošiju situaciju nego što je to danas.

- Pozdravljamo inicijativu HAKOM-a da se definira raspon brojeva koji bi se koristio za M2M usluge.

Međutim, smatramo kako bi za uvođenje novog raspona brojeva za M2M usluge bilo potrebno provesti detaljniju analizu i raspravu vezano uz trenutne i buduće zahtjeve za numeracijom koja bi se koristila za pružanje M2M usluga, kako bi se sustavno i na optimalan način definirala buduća uporaba numeracije za M2M usluge, na način koji bi bio poticajan za daljnji razvoj M2M usluga.

Naime, smatramo kako je pri definiranju raspona brojeva za M2M usluge potrebno voditi računa i o svim tehničkim zahtjevima i ograničenjima vezano uz implementaciju numeracije koja bi se koristila za potrebe M2M usluga.

Također, skrećemo pažnju i na činjenicu kako operatori već sad pružaju M2M usluge i da bi možebitna obveza izmjene numeracije koja se već koristi za M2M usluge predstavljala značajno

financijsko, tehničko i administrativno opterećenje sa strane operatora ali i krajnjeg korisnika. Stoga držimo kako bi određivanje obveze izmjene numeracije u slučaju postojećih M2M usluga bilo neprihvatljivo i nepotrebno.

- Dodatno, premda možda nije predmet ove javne rasprave, ipak smatramo potrebnim navesti kako nije jasno na koji način bi se provodila dodjela brojeva iz 93xx raspona. Iako je Pravilnikom o dodjeli adresa i brojeva predviđena mogućnost dodjele brojeve u blokovima od 100.000 brojeva s obzirom na navedeno u Prijedlogu Plana postavlja se pitanje da li bi to bilo moguće, i na koji način, u slučaju M2M usluga.

Naime iako je HT iskoristio takvu mogućnost u slučaju 97 NDC-a, iz navedenog u Prijedlogu Plana proizlazi kako se takav zahtjev i dodjela Prijedlogom Plana naknadno pokušava definirati kao dodjela više NDC-ova.

Napominjemo kako bi isti takav pristup u slučaju 93xx NDC-a značio povećanje NDC-a sa četiri na pet znamenki, a što ne bi bilo u skladu sa Prijedlogom Plana. Dakle i ovaj primjer ukazuje na neosnovanost podjele jednog dodijeljenog NDC-a na više zasebnih NDC-ova sa jednom znamenkom više u slučaju dodjele blokova brojeva koji su manji od maksimalno dostupnog broja brojeva unutar pojedinog NDC-a.

Mogućnost dodjele manjih blokova brojeva smatramo bitnim iz razloga što bi u ovom trenutku blok od 1.000.000 brojeva predstavljao preveliki blok za potrebe M2M usluga, te da takva dodjela ne bi pridonijela djelotvornom upravljanju brojevnim prostorom te bi povećala troškove koji proizlaze na temelju dodijeljenih blokova brojeva.

- Vezano uz komentar članka 2.2.1. Prijedloga Plana, potrebno je navedeno u Tablici 1. za 93xx NDC uskladiti sa konačnim tekstom članka 2.2.1.

Tablica 2. Kratki kodovi za govorne usluge

- Mišljenja smo kako stupac 1 „Raspon“ u Tablici 2. nije na najbolji način definiran iz razloga što se u više slučajeva ne radi o rasponima blokova brojeva nego o pojedinim konkretnim brojevima unutar prethodno definiranog raspona (npr. u slučaju 116 xxx brojeva).

Stoga predlažemo da se tablica izmijeni na način da se konkretni brojevi ne navode pod rasponima nego da se na neki drugi način navedu ili označe unutar pojedinog raspona brojeva.

Vezano uz raspon za kratki kod za usluge podrške korisnicima, koji bi po Prijedlogu Plana počinjao sa „2“, skrećemo pažnju kako bi u slučaju uvođenja takvih kratkih kodova dolazilo do preklapanja znamenki kratkih kodova sa pretplatničkim brojevima (djelomično preklapanje u slučaju pozivanja unutar istog zemljopisnog područja) i sa VPN kratkim kodovima (djelomično ili potpuno preklapanje). Posljedično, bila bi potrebna posebna tehnička rješenja, a u slučajevima VPN kratkih kodova promjena kodova bi ponekad bila i jedino moguće rješenje. Oba slučaja stvaraju i novi dodatni trošak i operatorima i krajnjim korisnicima, djeluju negativno na zadovoljstvo korisnika, a što smatramo da je u ovom gospodarskom trenutku svakako potrebno izbjeći.

Smatramo kako u rasponu kratkih kodova koji počinju sa „1“ postoji dovoljan broj slobodnih kratkih kodova koji bi se mogli koristiti za usluge podrške korisnicima.

Korištenja kratkih kodova koji počinju sa „1“ bi bilo u skladu i sa međunarodnim normama za korištenje kratkih kodova, te ne bi dovodio niti do potrebe izmjene pretplatničkih brojeva i VPN kodova krajnjih korisnika (pri čemu su neki korisnici već prethodno bili migrirani sa VPN kratkih kodova koji su počinjali sa „1“).

Stoga predlažemo da se raspon 1ABCD, gdje je npr. A=5 i/ili 6 i B,C,D=0,...,9 iskoristi za kratke kodove za usluge podrške korisnicima.

- U slučaju ukoliko se ne bi prihvatio naš prijedlog izmjene ovog članka Prijedloga Plana, te bi bile potrebno sadašnje takve kratke kodove koje koriste operatori samo u svojoj mreži samo za svoje korisnike migrirati na neku drugu numeraciju, rok za takvu migraciju ne bi smio biti prije 31. prosinca 2013. godine.
- S obzirom da iz Prijedloga Plana nije potpuno jasno molimo Vas pojašnjenje da li Prijedlog Plana ima utjecaj na daljnje korištenje numeracije za „Star number“ uslugu.

Tablica 3. Kratki kodovi za SMS i MMS usluge

- Slijedom komentara vezanog uz korištenje kratkih kodova za MMS usluge i nagradne igre koji smo naveli vezano uz članak 3.3. Prijedloga Plana, potrebno je stupcu 2 „Duljina kratkog koda – Min“ navesti u svim retcima brojku „5“.
- Ukoliko bi se zadržala Prijedlogom Plana predložena izmjena postojećih kratkih kodova za SMS i MMS usluge, mišljenja smo kako bi pri izmjeni kratkih kodova predloženu podjelu kratkih kodova po uslugama bilo dobro u što većoj mjeri uskladiti s nacionalnim brojevima za usluge s posebnom tarifom.

U suprotnom bi se za istu uslugu koristili različiti brojevi rasponi, a što bi moglo biti zbunjujuće za korisnike i potencijalno opasno u slučaju usluga s visokom tarifom ili posebnih sadržaja (npr. usluge sa sadržajem neprimjerenim za djecu).

Stoga predlažemo sljedeću kategorizaciju raspona kratkih kodova za SMS i MMS usluge, a sve u skladu sa predloženim NDC-ovima za usluge s posebnom tarifom:

VRSTA USLUGE	NDC	Kratki SMS/MMS sa 6	Kratki SMS/MMS s 8
Usluge općeg sadržaja	60	-	-
Usluge humanitarnog karaktera	609	-	-
Usluge glasovanja	61	-	-
Usluge jedinstvenog pristupnog broja	62/72	-	-
Usluge sa sadržajem neprimjerenim djecu	64	64	84
Usluge nagradnih igara ¹	65	65	-
Usluge namijenjene djeci	69	-	-
Servisne usluge	-	61	81
Usluge zabavnog sadržaja	66	66	86
Usluge čavrljanja	-	-	85
Usluge čavrljanja neprimjerenim za djecu	-	-	88

¹ S obzirom da je i Pravilnikom o priređivanju nagradnih igara u slučaju prijavljivanja sudionika u nagradnim igrama i drugim vrstama igara SMS porukom definirano da se koristi broj 60xxx, može se omogućiti prijelazno razdoblje u kojem bi se o dalje omogućio korištenje kratkih kodova iz raspona 60xxx, sve dok se i navedeni Pravilnik ne izmijeni

Stupanje na snagu Plana numeriranja

- Temeljem navedenog vezano uz prestanak dodjeljivanja nezemljopisne numeracije za usluge jedinstvenog pristupnog broja iz raspona nacionalnog odredišnog koda 62 od 1. siječnja 2013. godine nije jasno da li se misli na prestanak primarne dodjele ili sekundarne dodjele.

Pretpostavljamo da se misli na primarnu dodjelu od strane HAKOM-a, te molimo da se to tako i navede u Prijedlogu Plana.

U slučaju ukoliko bi se radilo o sekundarnoj dodjeli od strane operatora krajnjem korisniku, skrećemo pozornost kako bi nemogućnost sekundarne dodjele spriječilo operatore u upravljanju numeracijskim resursima koje im je HAKOM prethodno dodijelio, a istovremeno bi jedno vrijeme blokiralo i sve potencijalne nove korisnike usluge jedinstvenog pristupnog broja s obzirom da nove brojeve iz raspona nacionalnog odredišnog koda 72 operatori ne bi mogli dodjeljivati bez prethodne primarne dodjele od strane HAKOM-a.

Stoga smatramo kako bi operatori do 31. prosinca 2013. godine morali biti u mogućnosti koristiti sve prethodno primarno dodijeljene brojeve iz raspona nacionalnog odredišnog koda 62, na način da ih mogu i sekundarno dodjeljivati.

- Međutim neovisno o prihvaćanju prethodno predloženog, navedeni rok za početak dodjele brojeva iz raspona nacionalnog odredišnog koda 72 smatramo neprimjerenom kratkim s obzirom na provedbu svih potrebnih izmjena od strane operatora (tehnički, marketinški), ali i od strane krajnjih korisnika.

Dodatno, Prijedlogom Plana je predviđeno njegovo stupanje na snagu 15 dana od dana objave, što bi značilo i retroaktivnu primjenu ove odredbe.

Slijedom navedenog smatramo kako bi i u slučaju brojeva iz raspona nacionalnog odredišnog koda 72 bilo primjerenije primijeniti rokove na isti način kako je to predviđeno za kratke kodove za SMS i MMS usluge.

Zaključno, želimo još jednom istaknuti potrebu da se predložene izmjene detaljno obrazlože od strane HAKOM-a (po mogućnosti pisanim putem, te putem prezentacije), nakon čega bi se operatorima omogućila dostava dodatnih komentara prije donošenja konačnog Plana numeriranja.

Hrvatski Telekom d.d.